

Dövlət başçısının diplomatiyasının sədası Yaxın Şərqdən gəlir

"Uzun illər davam edən müharibədən əziyyət çəkən Suriya yenidən qurulur. Dekabrda Bəşər Əsəd rejiminin devrilməsindən sonra formalaşan yeni hakimiyyət bütövlükdə darmadağın edilmiş ölkənin bərpasına çalışır. Bu baxımdan infrastrukturunu və təndəş müharibəsi nəticəsində dağıdılan Suriyaya Azərbaycan təbii qaz tədarükünün işə salınması bir ölkənin bərpasına göstərilən fundamental dəstək kimi görülməlidir. İllik tədarükün iki milyard kubmetrə çatacağı, elektrik enerjisinin Türkiyədən Suriyaya səkkiz fərqli nöqtədən ixrac ediləcəyi və gələcək illərdə ixrac qabiliyyətinin artırılacağı gözlənilir. Bu prosesdə hər bir aktorun üzərinə məsuliyyət düşür. Rəsmi Ankara Suriyanın yenidən qurulmasında əsas oyunçu mövqeyindədirsə, Azərbaycan da həmin mövqeyə dəstək verərək Suriyanın enerji təhlükəsizliyini təmin edir".

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Azər Badamov bildirib.

Deputat deyib: "Bu, böyük bir layihə və tarixi hadisədir ki, müəllifi də Azərbaycan və onun Lideridir. Layihəyə aprel və iyul aylarında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Suriyanın keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraa arasında əldə olunmuş razılaşmalardan sonra start verildi. Yeni boru kəməri Suriyada elektrik təchizatının gündə 3-4 saatdan 10 saata çatdırılmasına vəs ilə olacaq. Azərbaycan qazı, sadəcə, enerjiyə tələbatı ödəmir, həm də Suriyada ümumi gücü 1200 meqavat olan elektrik stansiyalarının yenidən işə salınması üçün istifadə olunacaq ki, bu da bərpa-quruculuq deməkdir. Azərbaycanın həmin ölkəyə qaz tədarükü münafiqşədən təsirlənən bölgələrin əsas enerji ehtiyaclarını ödəyəcək. Qaz hasilatının təxminən 750 MVT artırılması həmin ərazilərdə gündə əlavə dörd saat elektrik enerjisi təchiz etməyə imkan verəcək.

Suriyalılar artıq vətənə qayıtmaqlarını gözləyirlər. Bu prosesdə maraqlı tərəflər də çoxdur. Türkiyə müharibə səbəbindən ölkəsini tərk edən suriyalılara öz qapılarını açıb. Avropa ölkələri bu işdə gözləntiləri reallığa çevirmək

üçün konkret layihələrin işə salınmasının vacibliyi ilə bağlı çıxış edir. Azərbaycan işə əməli iş ortaya qoyur. Belə ki, insanların vətənlərinə qayıtmaları, onlara şərait yaradılması üçün konkret kömək göstərən ölkəyik. Beynəlxalq aləm də bu məsələdə qətiyyətli addımlar atmalı, Avropa ölkələri suriyalıların ölkələrinə qayıtmaları üçün infrastruktur layihələrini daha güclü dəstəkləməlidir. Türkiyə, Qətər, Azərbaycan və Suriya Hələbdə 5 milyon ev təsərrüfatını elektrik enerjisi ilə təmin edəcək layihəni dəstəkləyir ki, bu neçə-neçə ailənin yuvasında cıraq yandıracaq".

A.Badamov bildirib ki, "Prezident Əhməd Əl Şaraanın keçən il dekabrda vəzifəyə gəlişindən sonra Suriyanın beynəlxalq əlaqələrini yenidən formalaşdıran nəzərəcarpacaq diplomatik dəyişikliklər, bir sıra strateji inkişafılar göz önündədir. Əl Şaraa keçmiş Suriya rejiminin müdafiə müqabilində tətbiq etdiyi əvvəlki qəyyumluq modelindən uzaqlaşaraq, qarşılıqlı hörmətə əsaslanan əməkdaşlıq və dəstəyi gücləndirmək yolları üzərində çalışır. Azərbaycanın Dövlət Neft Şirkəti ilə Suriyanın keçid hökuməti arasında bu yaxınlarda imzalanmış sənədlərə qədər görüşlər oldu. Bundan əvvəl

Azərbaycan və Suriya prezidentləri Antalyada forum zamanı görüşdülər. Davamında Prezident Əhməd Əl Şaraanın başçılıq etdiyi keçid hökumətinin nümayəndələri iyulun 12-də Azərbaycana səfər etdilər. Məhz həmin səfər zamanı aparılan müzakirələr bir çox məsələyə işıq tutdu. Dövlətimizin başçısı müvafiq tapşırıq və göstərişlərini rəhbər tutan Baş nazirin müavini Samir Şərifovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti, həmçinin Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndə heyəti Suriyada səfərdə oldular. Hər iki səfərlə Suriyanın bərpa və quruculuğu prosesinə Azərbaycanın hansı formada dəstək verə biləcəyi məsələləri dərinlən öyrənilirdi. Qeyd olundu ki, Azərbaycanın Türkiyə vasitəsilə Suriyaya təbii qaz nəqli ölkəmizin bərpa-quruculuqda iştirakının, Yaxın Şərq siyasətinə işə qətiyyətlə addımladığının göstəricisidir. Azərbaycanın Avropa, Mərkəzi Asiyadan sonra Yaxın Şərqdə yürüdülmən aktiv siyasəti Prezident İlham Əliyevin gərgin əməyinin nəticəsidir. Dövlətimizin başçısının diplomatiyası indi də Yaxın Şərqin qurulmasına töhfə verir. Bu da Azərbaycanın etibarlı tərəfdaş imicinə müsbət təsir edir.

Bu, açılan fürsət pəncərəsi o deməkdir ki, Suriya qısa za-

man kəsiyində dirçəlsin və beynəlxalq münasibətlər sisteminin subyekti kimi öz ayaqları üzərində dayana bilsin. Potensial imkanlar Türkiyəyə və İraqa ixrac istiqamətində genişləndirilir. Suriya Prezidentinin səfəri zamanı müzakirə olunan mövzulardan biri də məhz bu idi. Əsas Avropa olmaqla 12 ölkəyə qaz ixrac edən Azərbaycan üçün Yaxın Şərq olmaqla yeni bir coğrafiya formalaşır. Digər bir mühüm amil də var: Suriyanı İordaniya ilə birləşdirən qaz kəməri də dağıdılmış vəziyyətdədir. Onun bərpası mümkün-lüyü işə Azərbaycan qazının Suriyadan keçməklə Misirə qədər çatdırılması perspektivini vəd edir. Bu, həm də Azərbaycanın elektrik enerjisi istehsalının genişləndirilməsi şansını yaradır. Azərbaycan Yaxın Şərq regionuna da elektrik enerjisi ixrac edə bilmə potensialındadır. Hadisələrin uğurlu və sürətli inkişaf tendensiyası həmin hədəfin də reallaşacağından xəbər verir.

Azərbaycan qazının diversifikasiya imkanları genişlənir. Qaz Kilisdən keçməklə Türkiyə-Suriya boru kəməri ilə nəql olunur ki, bu da Türkiyənin çoxdan aktivləşdirməyə ümid etdiyi, lakin Bəşər Əsəd dövründə Suriyanın əvvəlki administrasiyası ilə siyasi gərginliklər səbəbindən hərəkətsiz qalan bir infrastruktur layihəsidir. Odur ki, həyata keçirilən layihənin məqsədi Suriya üçün sabit qaz və elektrik enerjisi təchizatını təmin etmək və onun yenidənqurma söylərinə töhfə verməkdir.

İnfrastruktur olduqca nəhəngdir. İldə iki milyard kubmetrə qədər Azərbaycan qazını nəql etmək qabiliyyətindədir ki, bu da layihənin strateji mühüm mərhələ olduğunu göstərir".